

Lausunto mahdollisuudesta kaavoittaa tuulivoima-alue Ylöjärven Kurun alueelle

Kaupunginhallitus 20.12.2021 § 431
733/10.02.02/2021

Valmistelija	Kaavoitus
Taustaa	Renergy Nordic Ab pyytää (3.11.) Ylöjärven kaupungilta lausuntoa mahdollisuuksista kaavoittaa tuulivoima-alue Ylöjärven Kurun alueelle lähelle Ruoveden kunnanrajaa. Renergy Nordicin toimeksiantaja on pohjoismainen pörssinoteerattu Eolus Vind, joka kehittää ja rakentaa tuulivoimapuistoja Pohjoismaissa, Baltian maissa, Puolassa ja USA:ssa. Yhtiö on havainnut Ylöjärvellä alueen, joka voisi sopia ainakin tuuliolosuhteiden osalta tuulivoimalle. Lausuntopyynnön mukainen alue sijaitsee noin 7 km päässä Ylöjärven Kurun keskustasta koilliseen. Alue sijoittuu seututien 337 Kuru-Ruovesi pohjoispuolelle, Ruoveden kunnanrajan, Iso Kalliojärven ja Kuusijärven välimaastoon. Alueella ei ole Ylöjärven kaupungin maanomistusta. Tarkastelualue on yksityisessä omistuksessa. Alueella on myös yksityisiä asuinkiinteistöjä Leppämäen ja Lintuharjun alueilla.
Lisätiedot	Kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen, puh. 044 431 4324, sähköposti etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Lausunto	Lausunto sekä ehdotetun alueen laajempi tarkastelu liitteessä.
Liitteet	Lausunto
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon tuulivoimaa koskevaan lausuntopyyntöön.
Päätös	Hyväksyttiin.

10.12.2021

Renergy Nordic Ab
bo.granlund@renergy.fi

Lausunto mahdollisuuksista kaavoittaa tuulivoima-alueita Ylöjärvelle

Lausuntopyyntö

Renergy Nordic Ab pyytää Ylöjärven kaupungilta lausuntoa mahdollisuuksista kaavoittaa tuulivoima-alue Ylöjärven Kurun alueelle lähelle Ruoveden kunnanrajaa. Renergy Nordicin toimeksiantaja on pohjoismainen pörssinoteerattu Eolus Vind, joka kehittää ja rakentaa tuulivoimapuistoja Pohjoismaissa, Baltian maissa, Puolassa ja USA:ssa. Yhtiö on havainnut Ylöjärvellä alueen, joka voisi sopia ainakin tuuliolosuhteiden osalta tuulivoimalle.

Alueen sijainti ja olosuhteet

Lausuntopyynnön mukainen alue sijaitsee noin 7 km päässä Ylöjärven Kurun keskustasta koilliseen. Alue sijoittuu seututien 337 Kuru-Ruovesi pohjoispuolelle, Ruoveden kunnanrajan, Iso Kalliojärven ja Kuusijärven välimaastoon.

Alueella ei ole Ylöjärven kaupungin maanomistusta. Tarkastelualue kohdistuu suurimmaksi osaksi tiloille 3:84 Paappanen, 8:79 Kuusitaipale ja 1:30 Heikkilä, jotka ovat yksityisen metsäyhtiön omistuksessa. Alueella on myös yksityisiä asuinkiinteistöjä Leppämäen ja Lintuharjun alueilla.

Maastoltaan seutu on hyvin vaihtelevaa ja korkokuvalta epätasaista. Kallio- ja moreenimaa muodostavat pääosan alueen maaperästä. Kalliot muodostavat jyrkkiä rinteitä, joiden välissä kulkee vesiuomia ja levittäytyy soistuvia painanteita. Alue on pääosin havupuuväläistä maa- ja metsätalouskäytössä olevaa metsää. Alueella on laajoja hakkuuaukkoja.

Tilalla 3:84 on Ylöjärven kaupungin tietojen mukaan Metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö Pajajärvi, joka on luonnontilainen lampi ja puro. (Havainnon on tehnyt Jaakko Pöyry Infra 26.5.2003.)

Alueen maankäytön suunnittelu

Selvitysalueella on Nimetönjärvi ja Kaakkolampi, joiden ranta-alueet ovat Metsä-Serlan rantakaavojen (koilliset osat) maa- ja metsätalousaluetta. Alueella on rakentaminen kielletty. Näiden alueiden lisäksi on Pahatlammit ja Rajajärvi, joiden

10.12.2021

ranta-alueet ovat Kurun osayleiskaavassa osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (kaavassa merkintä M). Kaavamerkinnän mukaan MRL:n 43 §:n nojalla määrätään, että alueella on 200 metrin syvyisellä rantavyöhykkeellä rakentaminen kielletty lukuun ottamatta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen liittyviä talousrakennuksia.

Suurin osa alueesta on Pirkanmaan maakuntakaavassa osoitettu Maaseutualue-merkinnällä. Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä. Pohjoisosa alueesta ulottuu maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltainen alue, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä. Alue on Seitsemisen ja Helvetinjärven vaikutusalueita.

Selvitysalueelle ei kohdistu arvokkaita kulttuuriympäristöjä, maisema-alueita tai luonnonsuojelualueita eikä tunnistettuja muinaisjäännöksiä. Alue ei ole pohjavesialuetta. Selvitysalueen lähellä, noin kilometri kaakkoon, sijaitsee valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Ruoveden reitin kulttuurimaisema, joka on huomioitu Pirkanmaan maakuntakaavan Tuulesta voimaa Pirkanmaalla -tuulivoimaselvityksen havainnekuvissa.

Alueelle ei kohdistu virkistysreittejä. Maakuntakaavassa Karjulan suunnalta pohjoiseen on osoitettu alueen läheltä kulkeva ulkoilureitti. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Selvitysalueelta noin 2 kilometrin päässä kulkee Haukkajoen melontareitti. Maakuntakaavassa osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset melontareitit.

Kyntömäki-Pikkukivijärvi

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 selvitysalueella on Tuulivoima-alueeksi osoitettu alue nimellä Kyntömäki-Pikkukivijärvi (nro 22). Maakuntakaavan tuulivoimala-aluemerkintä osoittaa maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Lisäksi tulee ottaa huomioon puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ilmatieteenlaitoksen säätutkat, lentoliikenteen, tie- ja raideliikenteen ja voimajohtojen asettamat rajoitteet.

Pirkanmaan ekologinen verkosto koostuu luonnon ydinalueista ja niiden välisistä ekologisista yhteyksistä. Kyntömäen-Pikkukivijärven tuulivoimala-alue sijoittuu

10.12.2021

Pirkanmaan ekologiset yhteydet -selvityksen (2014) mukaiseen luonnon ydinalueeseen, joka ei kuitenkaan ole maakuntakaavassa osoitettu merkittävä luonnon ydinalue. Alueella on laaja vanha kuusimetsä. Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tuulivoimaselvityksessä arvioitiin Kyntömäki-Pikkukivijärven (nro 22) tuulivoima-alueen vaikutuksia Pirkanmaan ekologiseen verkostoon. Kyntömäen-Pikkukivijärven tuulivoimala-alue on kooltaan noin 5 km², joka on melko pieni laaja-alaiseen luonnon ydinalueeseen verrattuna. Alueella on selvityksen mukaan erittäin hyvä tieverkko. Lisäksi Pirkanmaan liiton vuonna 2014 meluselvityksen mukaan alueelle osuu maakunnallinen hiljainen alue.

Pirkanmaan tuulivoima-alueiden osoittaminen perustuu maakuntahallituksen päätöksestä 15.8.2011 käynnistettyyn tuulivoimaselvitykseen. Maakunnallisten tuulivoima-alueiden osoittamista maakuntakaavassa edellytetään valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa. Selvitystyön tuloksena on tunnistettu alueet, joilla seudullisesti merkittävän tuulivoiman tuotanto on mahdollista. Tuulivoima-alueiden määrittämiseksi selvitystyön aikana on mm. pyydetty asukkaiden ehdotuksia soveltuvista tuulivoima-alueista. Tuulivoimaselvitystyötä ohjanneessa hankeryhmässä ovat olleet mukana Pirkanmaan ELY-keskus, Trafi, Puolustusvoimat, Fingrid Oy, Tuulivoimayhdistys ry, Finavia sekä Pirkanmaan kunnista Parkano, Sastamala, Tampere, Urjala ja Virrat.

Ylöjärven maankäytön tavoitteet

Tuulivoimahankkeet ratkaistaan erillisellä yleiskaavaprosessilla. Maankäytön ja palveluiden suunnittelu- ja toteutusohjelma eli MAPSTO asettaa Ylöjärven kaupungin viiden vuoden tavoitteet kaavoitukselle. Kaupunginvaltuuston 8.11.2021 vahvistamassa MAPSTO:ssa vuosille 2022-2026 on hyväksytty Ylöjärven strategisen yleiskaavan suunnittelu ja toteutus. Kaupunki ei ole varannut resursseja tuulivoimahankkeisiin. MAPSTO-ohjelmaa tarkistetaan vuosittain.

Ylöjärven kaupunki sitoutui kaupunginvaltuuston 4.2.2019 § 6 päätöksellä hiilineutraalien kuntien Hinku-verkostoon ja kriteereihin. Kaupunki on sitoutunut tavoittelemaa 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Ylöjärven kaupungin Hinku-tiekartta vuosille 2020-2030 osoittaa, että Suomen kuntien päästöjä ovat vähentäneet merkittävästi sähkön päästöjen pieneminen, uudistukset kaukolämmön tuotannossa ja tuulivoiman rakentaminen.

Ylöjärven kaupungin lausunto

Lausunnossa otetaan kantaa alueen soveltumisesta tuulivoimalle. Tuulivoima-alue edellyttää yleiskaavoituksen ja laaja-alaisen selvitystyön käynnistämistä.

Selvitysalue sijoittuu laajemmalle alueelle kuin maakuntakaavan mukainen tuulivoima-aluevaraus. Lähtökohtaisesti tuulivoima tulee sijoittaa maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoima-alueille. Kyntömäki-Pikkukivijärvi -niminen tuulivoima-alue on maakuntahallituksen 15.8.2011 käynnistetyt

10.12.2021

tuulivoimaselvityksen tuloksena osoitettu tuulivoimalle sopivaksi. Kyntömäki-Pikkukivijärvi sijaitsee maakunnallisen luonnonydinalueen reunavyöhykkeellä. Näin ollen tuulivoimaa voidaan ohjata alueille, joilla on todettu tuulivoimasta koituvan mahdollisimman vähäiset haitat ympäristöön. Tuulivoimalat ovat mitoitukseltaan kasvaneet ja kehittyneet maakuntakaavan selvitysten ajalta. Näin ollen myös maakuntakaavassa tuulivoimalle varattua aluetta tulee tarkastella uudelleen.

Lopullinen tuulivoimala-alueen mittakaava ja sijoittuminen tarkentuu mahdollisen kaavatarkastelun yhteydessä. Samassa yhteydessä tarkentuu maakuntakaavassa osoitetun tuulivoima-alueen soveltuvuus nykyisille mittakaavaltaan suuremmille tuulivoimaloille. Päätös varsinaisen yleiskaavan käynnistämisestä kuuluu hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallituksen ratkaisovaltaan. Päätöksen yhteydessä tulee varmistua resurssien riittävydestä ja mahdollisista kustannuksista.

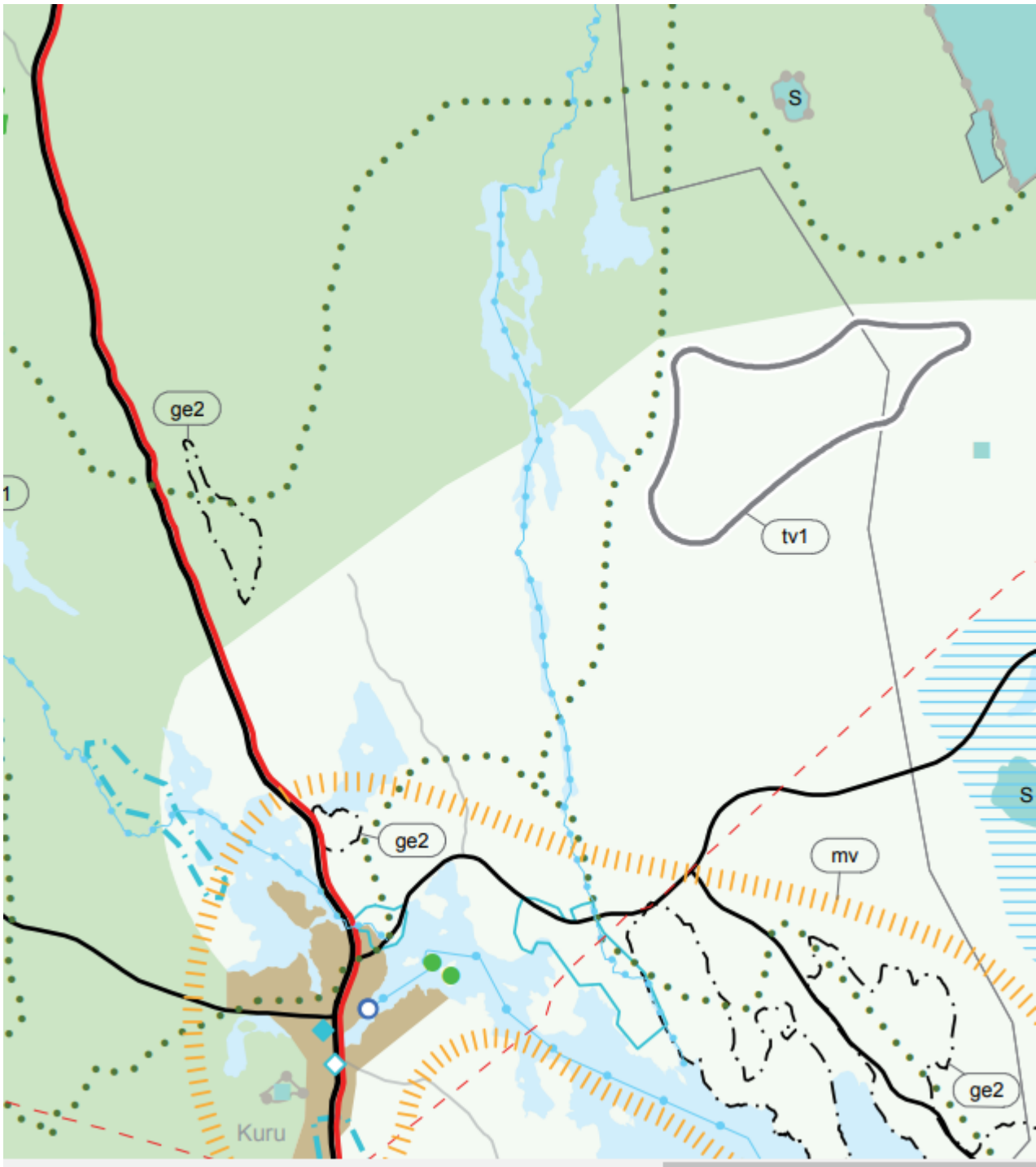

10.12.2021

LIITE 1. Lausuntopyynnön mukainen selvitysalue

10.12.2021

LIITE 2. Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta

10.12.2021

Tuulivoima-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita (tv1) sekä maakuntakaavan taajamatoimintojen läheisyyteen varatuille alueille viisi tai useampia voimaloita (tv2).

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologisiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Lisäksi tulee ottaa huomioon puolustusvoimien toimintaedellytykset, tutkajärjestelmien ja radioyhteyksien turvaaminen sekä Ilmatieteen laitoksen sää-
tutkien, lentoliikenteen, tie- ja raideliikenteen ja voimajohtojen asettamat rajoitteet.

Ikaalisten Tevaniemen, Ikaalisten Unnannevan, Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikalio-Kivinevankallion alueiden, Hämeenkyrön Tohlenmaankallion sekä Ikaalisten ja Parkanon Luikesneva-Susinevan tuulivoima-alueiden suunnittelussa tulee varmistua, ettei toiminta aiheuta haitallisia vaikutuksia Ilmatieteen laitoksen säätutkaan.

Tuulivoima-alueilla tv1, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita, on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

